

Specializační vzdělávání sester poskytujících ošetrovatelskou péči pacientům s kardiovaskulárním onemocněním

„Celoživotní vzdělávání, specializační vzdělávání, certifikované kurzy, konference, kredity, odborná způsobilost k výkonu povolání, specializovaná způsobilost k výkonu povolání, bez odborného dohledu, pod odborným dohledem, na základě indikace ...“

Už více než tři roky odborná zdravotnická veřejnost skloňuje tyto pojmy a mnohé další, které zde nebyly citovány. Díky nové legislativě vtrhly po napjatém očekávání do našich slovníků a nezbyvá než je správně uchopit, „zapracovat do běžného“ života, aby se ze strohých právních norem a nařízení staly nástroje či pomůcky pro udržení a další zvyšování kvality ošetrovatelské péče. Jistě není nutné zdůrazňovat, že nezbytným předpokladem zajištění kvality ošetrovatelské péče je „kvalitní“ zdravotnický pracovník nebo konkrétněji – vzdělaná, odborně kvalifikovaná, profesionálně připravená všeobecná sestra se specializovanou způsobilostí. V tomto ohledu nová legislativa určitě přinesla nesporné výhody, a to nejen v rozsahu nabízených studijních oborů, v možnostech volby vzdělávacího zařízení, způsobu a délce studia, ale především v možnostech kombinací jednotlivých modulů podle potřeb konkrétního jedince. Další nespornou výhodou je možnost realizovat úzce profilované specializační vzdělávací programy se zaměřením na požadavky ošetrovatelské péče jednotlivých klinických oborů, tak jak jsou stanoveny v rámcových vzdělávacích programech.

V případě sester pracujících na kardiologických a angiologických pracovištích se nabízí možnost připravit specializační vzdělávací program Ošetrovatelská péče o pacienty ve vybraných klinických oborech se zaměřením na ošetrovatelskou péči o pacienty s kardiovaskulárním onemocněním. Podklady lze získat v následujících zákonných normách:

- zákon č. 96/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů, o nelékařských povoláních;
- nařízení vlády č. 463/2004 Sb., kterým se stanoví obory specializačního vzdělávání a označení odbornosti zdravotnických pracovníků se specializovanou způsobilostí;
- vyhláška č. 424/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů, kterou se stanoví činnosti zdravotnických pracovníků a jiných odborných pracovníků;
- věstníky MZ ČR.

Do specializačního vzdělávacího programu může být uchazeč zařazen na základě písemné žádosti, která je k dispozici v elektronické podobě na webových stránkách Ministerstva zdravotnictví České republiky a Národního centra ošetrovatelství a nelékařských zdravotnických oborů (NCO NZO) v Brně. Kromě základních údajů musí uchazeč doložit ukon-

čení kvalifikačního studia, které ho opravňuje k získání odborné způsobilosti „všeobecná sestra“ nebo „Osvědčení k výkonu zdravotnického povolání bez odborného dohledu“. Po zařazení do evidence žádostí musí žadatel splnit podmínku dvanácti měsíců výkonu povolání v oboru specializace a poté může následovat faktické zahájení studia ve specializačním programu Ošetrovatelská péče o pacienty ve vybraných klinických oborech se zaměřením na ošetrovatelskou péči o pacienty s kardiovaskulárním onemocněním.

Předpokládaná a doporučená délka studia je 36 měsíců, kterou lze prodloužit nebo zkrátit při zachování počtu hodin studijního programu. Zahrnuje jak teoretickou výuku v rámci vzdělávacího střediska, tak odbornou praxi zajišťovanou nemocničním zařízením, které se na vzdělávací program spolu se vzdělávacím střediskem akredituje.

Specializační vzdělávací programy jsou koncipovány modulovým způsobem, zahrnují tedy modul základní, odborný a speciální. Každý modul je obsahově vymezen díky rámcovým vzdělávacím programům. Jsou zde pevně stanoveny cíle, výsledné vědomosti a dovednosti. V případě odborných modulů musí obsahová část rovněž korespondovat s vymezenými výkony, které účastník studia plní v rámci odborné praxe na pracovišti akreditovaném pro daný specializační program. Obsahová část specializačních modulů kromě vymezených výkonů pro odbornou praxi musí závazně respektovat stanovené činnosti, které je specialista oprávněn vykonávat po složení atestační zkoušky.

Vzhledem k proběhlé decentralizaci specializačního vzdělávání všeobecných sester dochází k zásadní změně. Specializační studium nemusí probíhat jen v rámci Národního centra ošetrovatelství a nelékařských zdravotnických oborů (NCO NZO) v Brně, ale může se uskutečňovat v kterémkoliv vzdělávacím zařízení, které získá k tomuto typu vzdělávání akreditaci. Je rovněž možné, podle požadavků a možností každého účastníka studia, absolvovat jednotlivé moduly v různých vzdělávacích střediscích, pokud tato mají příznou akreditaci pro stejný typ vzdělávacího programu.

Účastník specializačního vzdělávacího programu získává specializovanou způsobilost „Sestra pro péči o pacienty ve vybraných klinických oborech“ po vykonání atestační zkoušky podle § 60 zákona č. 96/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů a vyhlášky č. 394/2004 Sb.

*Mgr. Alice Onderková,
Katedra Národního centra ošetrovatelství
a nelékařských zdravotnických oborů, Brno,
e-mail: Onderkova@nconzo.cz*